

Abans de les eleccions municipals, PLATER

Pep Centelles i Portella

josep.centelles@gmail.com

www.portella.cat

Manresa, 21 desembre 2022

Des de la COP21 de París del desembre 2015 el món sap que cal abandonar les energies fòssils que causen l'escalfament global i que cal "transitar" cap a les energies renovables que a més **són més barates**. És la necessària **Transició Energètica**. Allò que alguns polítics poc valents anomenen "transició ecològica" perquè queda més "verd", més políticament correcte i no molesta als poders de l'oligopoli fòssil del qual sovint depenen (portes giratòries i d'altres). Amaguen l'ou sota el terme "ecològic", que resulta més simpàtic, quan en realitat el problema és l'energia. Com diria aquell: **és l'energia estúpid!**

Ara, per fi, han pujat el preu de l'energia. I han pujat molt des d'un any abans de la guerra d'Ucraïna. Ara tothom va de bòlit amb l'energia i la **inflació que causa**. Però alguns continuen amagant l'ou. Continuen tirant la pilota endavant per veure si encara poden guanyar unes altres eleccions sense parlar del tema. **Qui eleccions passa, ... quatre anys empeny.**

Els qui estem al món de les energies renovables, fa temps que sabíem el què ens venia, fa temps que ho dèiem i, com a bons "profetes", predicàvem al desert. El darrer i més humil d'aquests profetes sóc jo mateix que al novembre 2015, vaig publicar el llibre "**CAP al 100% RENOVABLE; Reflexions sobre la Transició Energètica a Catalunya i la seva governança**" (en Jaon Majó i Cruzate em va fer l'honor de prologar-lo). A la pàgina 38 hi vaig escriure "**si Rússia tanca l'aixeta, Europa passarà fred**". Ni sóc profeta ni visionari, ho sabíem tots! Set anys més tard, dissortadament, el 98% d'aquest opuscle continua sent vàlid. (<https://octaedro.cat/llibre/cap-al-100-renovable/>).

Ara tots sabem que les renovables són més barates, que donen **sobirania energètica** a qui les té, que no causen guerres, que porten estabilitat de preus, etc., etc. i sabem també que, més enllà de fer moltes altres coses, **cal invertir molt**, en captar les energies del sol o del vent i extreure'n de la biomassa forestal i dels purins (d'humans i de ramaderia).

A més de la necessitat d'invertir, resulta que les renovables **ocupen territori**. A Catalunya, segons el PRO-EN-CAT de la Generalitat, necessitem unes 80.000 Ha de terreny (un 2,5% del territori) per captar energia renovable. Això vol dir que a totes les comarques de Catalunya cal captar el màxim d'energia renovable que es pugui. Quan es diu totes, vol dir totes. Quan es diu el màxim vol dir el màxim. A qualsevol lloc i racó.

A aquells a qui els han fet creure que són ecologistes i que ignoren els gavadals d'energia que ells mateixos usen a diari¹, els anomenats **happyflowers** que diuen allò de "**Renovables SÍ, però així NO**" (pur NIMBY), cal que sàpiguen que al pati de casa seva s'han de captar renovables. I cal recordar-los que els nostres avantpassats van fer parets seques i van aixecar altes xemeneies sobre calderes de carbó per sobreviure, i que al fer-ho van **modificar molt el paisatge** (que ara orgullosament protegim). I cal recordar que si cal desmuntar un parc fotovoltaic o un aerogenerador, es desmunta en una setmana. Molt més fàcil que desmuntar una paret seca, una autopista o, no diguem, una central nuclear. D'impacte irreversible, res de res.

¹ Veure "**ENERGIA: ecologistes o happyflowers?**" a <http://portella.cat/articulos-per-temes/energia>

El problema de fons és que **no tenim les regles del joc** per a determinar a quins llocs hem d'instal·lar fotovoltaica o eòlica. Les actuals lleis d'urbanisme, planejament territorial i paisatge ignoren aquesta necessitat del 2,5%. Necessitem una nova **lleï de Territori**. La solució d'urgència plantejada és el **Pla Territorial d'Energies Renovables, PLATER**, que s'està redactant a la Direcció General d'Energia.

El **PLATER** és relativament senzill, es tracta de fer el mapa dels terrenys que poden ser usats per a captar renovables i posar-lo damunt del mapa de les línies elèctriques de distribució de mitja tensió que cobreixen el territori català. Dit d'una altra manera, ha d'identificar els terrenys disponibles i veure les línies elèctriques d'evacuació que calen per a connectar-los a la xarxa existent. Ha d'explicar com s'ha d'ampliar la xarxa elèctrica de distribució de 25.000 volts. Una xarxa que és **monopoli natural** i que en un 95% és en mans d'ENDESA, però que és patrimoni de la ciutadania de Catalunya.

Amb la informació que es té amb tecnologia LIDAR per part de l'Institut Cartogràfic (se sap amb precisió quina és la coberta del sòl en píxels de pocs metres quadrats) i amb el mapa de les línies de distribució d'ENDESA, aquest **PLATER** es fa en un tres i no res. Només calen ganys.

Per la informació que tinc i que desitjaria fos errada, **la mala notícia**, és que el Govern actual no vol fer públic l'**Avanç de Pla** (primer pas en la tramitació dels plans urbanístics) del **PLATER** fins després de les eleccions municipals ... no fos cas que s'esverés el galliner dels candidats *happyflowers*. L'aforisme castellà "*cria cuervos ...*" el podem traduir per "**cria *happyflowers* i no tindràs renovables**".

Els usos del sòl són una de les principals competències dels ajuntaments (POUM).

En les properes eleccions municipals **sostreure el debat de la implantació de renovables a cada municipi seria un frau molt greu a la ciutadania**. Oi més quan Catalunya som la última regió d'Europa en captació d'energia renovable.

Certament, no es pot posar fotovoltaica a qualsevol lloc. Especialment, opino que no se'n pot posar gens en sòls de regadiu (ni el 5% actualment permès). Però si necessitem 80.000 Ha de captació, cal saber que a Catalunya tenim més de 700.000 Ha, gairebé deu vegades més, de **matollars** disponibles. **Són els centenars de milers d'hectàrees de conreu que s'han abandonat en els darrers 50 anys**. Fruit d'una terminologia errada (superfície "forestal") els *happyflowers* les qualifiquen de bosc, però no són bosc. Ni són productives ni aporten gaire o gens biodiversitat. En realitat són essencialment l'esca dels incendis forestals. I estan disponibles.

Cal que alcaldesses i tècnics municipals es posin les "ulleres" de buscar terrenys per a la captació fotovoltaica com si busquessin or. No podem esperar quatre anys més.

NOTA final: amb les teulades (domèstiques + industrials) i els espais amb altres usos (vorals d'autopistes + canals i pantans + altres), si ho fem molt bé, però molt i molt bé, aconseguirem un màxim d'un 10 o un 12% de l'energia que necessitem. I això donant per fet que també farem molts estalvis i millorarem molt en eficiència. Compte, hi ha molts *happyflowers* que venen duros a quatre pessetes.

Pep Centelles i Portella
21 desembre 2022.